

ME-107

March-2025

B.A., Sem.-V

CC-304 : Psychology

(Psychology in Industrial Organisation – I)

(Optional)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. ઔદ્યોગિક મનોવિજ્ઞાનની એક વ્યવસાય તરફ યચ્યા કરો. 14
અથવા
1. કાર્ય વિશ્લેષણ માટે માહિતીના ઉદ્ભવસ્થાનો વર્ણવો. 14
2. રોજગારલક્ષી મુલાકાત વિગતે સમજાવો. 14
અથવા
2. મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીના સિદ્ધાંતો વિગતે સમજાવો. 14
3. ઈજનેરી મનોવિજ્ઞાનમાં કાર્યસ્થળની રચના સમજાવો. 14
અથવા
3. ઈજનેરી મનોવિજ્ઞાનમાં સમય અને ગતિના અભ્યાસો વર્ણવો. 14
4. થાક ઘટાડવાના ઉપાયો જણાવો. 14
અથવા
4. અરોચકતાનો અર્થ અને તેનું સ્વરૂપ સમજાવો. 14
5. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (કોઈપણ સાત) 14
  - (1) આધુનિક ઔદ્યોગિક મનોવિજ્ઞાનના પિતા કોને કહેવામાં આવે છે ?
    - (a) ટેલર
    - (b) ફ્રોઈડ
    - (c) વોટસન
    - (d) પાવલોવ
  - (2) અમેરિકાની વ્યાવસાયિક મનોવિજ્ઞાનની સંસ્થાનું નામ શું છે ?
    - (a) અમેરિકન બોર્ડ ઓફ પ્રોફેશનલ સાયકોલોજી
    - (b) અમેરિકન બોર્ડ ઓફ એબ્નોર્મલ સાયકોલોજી
    - (c) અમેરિકન બોર્ડ ઓફ પેરાસાયકોલોજી
    - (d) અમેરિકન બોર્ડ ઓફ ફિઝીયોલોજિકલ સાયકોલોજી

- (3) કાર્ય વિશ્લેષણના વ્યાવહારિક ઉપયોગો વિશે કોણે માહિતી આપી ?
- (a) સીગલ અને લેન (b) ટેલર
(c) મિલ્ટન બ્લૂમ (d) વુન્ટ
- (4) બિન સંરચનાત્મક મુલાકાત અંગે સેલ્સ મેનેજરો અને અરજદારો વિશે કોણે સંશોધન કર્યું હતું ?
- (a) સીગલ અને લેન (b) સ્પ્રિંગબેટ
(c) હોલિંગવર્થ (d) ટેલર
- (5) કસોટી દ્વારા જે બાબત માપવાનો આશય રખાયો હોય તેનું જ માપન થાય તેને શું કહેવાય ?
- (a) વિશ્વસનીયતા (b) યથાર્થતા
(c) માનાંકો (d) વસ્તુલક્ષિતા
- (6) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી કોનું વસ્તુલક્ષી અને પ્રમાણિત માપ છે ?
- (a) વર્તનના નમૂના (b) બુદ્ધિની કક્ષા
(c) સ્મરણ (d) આમાંથી કોઈ નહીં
- (7) ઈજનેરી મનોવિજ્ઞાનની શરૂઆત કોણે કરી ?
- (a) ફેડરીક ટેલર (b) ફોર્ડ
(c) વોટસન (d) પાવલોવ
- (8) ઈજનેરી મનોવિજ્ઞાનને બ્રિટનમાં શુ કહે છે ?
- (a) અર્ગોનોમિક્સ (b) એન્થ્રોપોલોજી
(c) ઈકોનોમિક્સ (d) આમાંથી કોઈ નહીં
- (9) અરોચકતા કેવી પ્રક્રિયા છે ?
- (a) માનસિક (b) સામાજિક
(c) આવેગિક (d) ધાર્મિક
- (10) થાકના માપન માટે કયા સાધનનો ઉપયોગ થાય છે ?
- (a) એરગોગ્રાફ (b) સીસ્મોગ્રાફ
(c) કાર્ડિઓગ્રાફ (d) ઓડીઓગ્રાફ
- (11) વારંવાર એકનું એક કાર્ય કરવાથી શું ઉત્પન્ન થાય છે ?
- (a) અરોચકતા (b) પ્રેરણા
(c) આવેગ (d) આમાંથી કોઈ નહીં
- (12) અરોચકતામાં શેનો અભાવ હોય છે ?
- (a) પ્રેરણા (b) સમાયોજન
(c) અભિયોગ્યતા (d) આમાંથી કોઈ નહીં

Seat No. : _____

ME-107

March-2025

B.A., Sem.-V

CC-304 : Psychology

(Psychology in Industrial Organisation – I)

(Optional)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Discuss Industrial Psychology as a profession. 14
OR
1. Explain the sources of information for Job Analysis. 14
2. Describe Employment Interview in detail. 14
OR
2. Explain the principles of Psychological Test in detail. 14
3. Explain the workplace design in Engineering Psychology. 14
OR
3. Describe time and motion studies in Engineering Psychology. 14
4. Discuss alleviation of Fatigue. 14
OR
4. Explain the meaning of Boredom and its nature. 14
5. Answer the following questions : (Any **seven**) 14
  - (1) Who is called the Father of Modern Industrial Psychology ?
    - (a) Taylor
    - (b) Freud
    - (c) Watson
    - (d) Pavlov
  - (2) What is the name of the American Institute of Occupational Psychology ?
    - (a) American Board of Professional Psychology
    - (b) American Board of Abnormal Psychology
    - (c) American Board of Parapsychology
    - (d) American Board of Physiological Psychology

- (3) Who gave information about practical uses of Job-Analysis ?
(a) Siegel and Len (b) Taylor
(c) Milton Bloom (d) Wount
- (4) Who researched about the sales managers and applicants for unstructured interview ?
(a) Siegel and Len (b) Springbett
(c) Hollingworth (d) Taylor
- (5) What is it called, to measure only what is intended to be measured by a test ?
(a) Reliability (b) Validity
(c) Norms (d) Objectivity
- (6) A psychological test is an objective and standardized measure of what ?
(a) Sample of behaviour (b) Level of Intelligence
(c) Memory (d) None of these
- (7) Who started Engineering Psychology ?
(a) Frederick Taylor (b) Freud
(c) Watson (d) Pavlov
- (8) What is Engineering Psychology called in Britain ?
(a) Ergonomics (b) Anthropology
(c) Economics (d) None of these
- (9) How is the process of boredom ?
(a) Psychological (b) Social
(c) Emotional (d) Religious
- (10) What instrument is used to measure Fatigue ?
(a) Ergograph (b) Seismograph
(c) Cardiograph (d) Audiograph
- (11) What is produced by repeatedly doing one's work ?
(a) Boredom (b) Motivation
(c) Emotion (d) None of these
- (12) What is lacking in boredom ?
(a) Motivation (b) Adjustment
(c) Aptitude (d) None of these

Seat No. : _____

ME-107

March-2025

B.A., Sem.-V

CC-304 : Psychology

(Experimental Psychology – I)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. પરિવર્ત્યોના પ્રકારોની સદષ્ટાંત સમજૂતી આપો. 14
અથવા
1. પ્રયોગ એટલે શું ? પ્રયોગ પદ્ધતિના લાભો અને મર્યાદાઓને વિગતે સમજાવો. 14
2. પ્રાયોગિક ભૂલનો અર્થ આપી, પ્રાયોગિક ભૂલના પ્રકારો સમજાવો. 14
અથવા
2. નિયંત્રણની વિવિધ પ્રયુક્તિઓ જણાવી, કોઈપણ બે પ્રયુક્તિઓની વિગતે ચર્ચા કરો. 14
3. માપનતુલાનો અર્થ આપી, માપનતુલાના પ્રકારો ચર્ચો. 14
અથવા
3. મનોભૌતિકશાસ્ત્રની મૂળભૂત વિભાવનાઓ (ખ્યાલો)ની વિગતે સમજૂતી આપો. 14
4. લઘુત્તમ ફેરફારની પદ્ધતિ વડે નિરપેક્ષ ઊંબરનું માપન વર્ણવો. 14
અથવા
4. સ્થિર ઉદ્દીપકની પદ્ધતિ વડે નિરપેક્ષ ઊંબરનું માપન વર્ણવો. 14
5. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈપણ સાત) 14
  - (1) પ્રયોગ એટલે _____ પરિસ્થિતિમાં કરવામાં આવેલ નિરીક્ષણ. (નિયંત્રિત/કુદરતી)
  - (2) પરિવર્ત્યના ઓછામાં ઓછા _____ મૂલ્યો હોય છે. (બે/ચાર)
  - (3) નિયંત્રિત પરિવર્ત્યોને ડી'એમેટોએ સ્વતંત્ર પરિવર્ત્યો કહ્યા છે. (ખરું/ખોટું)

- (4) પ્રયોગમાં ભૂલ એટલે કંઈક ખોટું કે અસત્ય છે તેવું. (ખરું/ખોટું)
- (5) પ્રાયોગિક ભૂલના કારણે પ્રયોગમાં પરિણામની અશુદ્ધતા વધે છે. (ખરું/ખોટું)
- (6) સ્થિર ભૂલો એટલે ગમે તે દિશામાં થતી ભૂલો. (ખરું/ખોટું)
- (7) જી.ટી. ફેક્ટર એ એક જર્મન _____ હતા. (રસાયણશાસ્ત્રી/ભૌતિકશાસ્ત્રી)
- (8) સંવેદનશીલતાના બે પ્રકારો છે. (ખરું/ખોટું)
- (9) લઘુત્તમ ફેરફારની પદ્ધતિને સીમા પદ્ધતિ પણ કહે છે. (ખરું/ખોટું)
- (10) ભેદક ઉંબરને _____ સંજ્ઞા દ્વારા પણ દર્શાવવામાં આવે છે. (AL/DL)
- (11) નિયંત્રણ એ પ્રયોગનું હાર્દ છે. (ખરું/ખોટું)
- (12) ચદ્ધીકરણના ઉપયોગથી સતત કે સ્થિર ભૂલ દૂર થઈ શકે છે. (ખરું/ખોટું)
-

Seat No. : _____

ME-107

March-2025

B.A., Sem.-V

CC-304 : Psychology

(Experimental Psychology – I)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain with illustrations the types of Variables. 14

OR

1. What is Experiment ? Explain in detail the advantages and limitations (disadvantages) of Experiment method. 14

2. Give the meaning of Experimental Error and explain the types of Experimental Error. 14

OR

2. State various techniques of control and discuss any two techniques in detail. 14

3. Give the meaning of Measurement Scale and discuss the types of Measurement Scale. 14

OR

3. Explain in detail the basic concepts of Psychophysics. 14

4. Describe the determination of Absolute Limen by the method of Minimal Changes. 14

OR

4. Describe the determination of Absolute Limen by the method of Constant Stimuli. 14

5. Answer the following questions : (Any seven) 14

(1) Experiment is an observation under _____ condition. (controlled/natural)

(2) There are at least _____ values of the variable. (two/four)

(3) D'Amato referred Controlled variables as the Independent variables.

(True/False)

- (4) An error in the experiment means that something is wrong or untrue. (True/False)
- (5) Experimental error increases the impurity of the result in an experiment. (True/False)
- (6) Constant errors are errors occurring in any direction. (True/False)
- (7) G.T. Fechner was a German _____. (Chemist/Physicist)
- (8) There are two types of sensitivity. (True/False)
- (9) The method of Minimal Changes is called a method of limit. (True/False)
- (10) A differential threshold is also denoted by the term _____. (AL/DL)
- (11) Control is the core of the experiment. (True/False)
- (12) The use of randomization can eliminate a constant error. (True/False)
-